

Motion till kommunfullmäktige

Barn- och ungdomsnämnden har den 23 mars 2023 fattat beslut med Dnr BOU 2023-237 avseende bland annat avveckling av flertalet skolor och förskolor. Ärendet är omfattande och kommer att innebära långtgående ekonomiska och politiska konsekvenser för kommunen, vilket debatterats flitigt under den senaste veckan. Ärendets räckvidd medför att frågorna inte skulle ha behandlats slutligt av nämnden, utan av kommunfullmäktige. Detta för att helhetsperspektivet på ett bättre sätt ska belysas.

Bakgrund

Barn- och ungdomsnämnden har den 23 mars 2023 fattat beslut med Dnr BOU 2023-237 avseende bland annat avveckling av flertalet skolor och förskolor. Vi menar att beslutet är så pass omfattande för hela kommunen att Barn- och ungdomsnämnden inte varit behörig att fatta ett slutligt beslut utan enbart ett beredande beslut inför prövning i KS och KF. Nämndens beslut berör kommunen i följande delar:

1. Kommunen i egenskap av fastighetsägare.

Avvecklingen av flertalet skolor och förskolor kommer att innebära att flera av kommunens lokaler står tomma. Detta innebär i sin tur att kommunens fastighetsbolag kommer att drabbas av hyresförluster. Av 11 berörda fastigheter äger kommunen 9 av dessa. Beslutet innebär därmed inte några rena kostnadsbesparingar, utan endast en flytt av kostnader. Därtill finns det många osäkerhetsmoment vid flytt av verksamhet, varför kostnaderna för detta är svåra att förutse på förhand. Det är kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges uppgift att samordna verksamheten effektivt och ta ställning till värdet av den ekonomiska nettoeffekten av nämndens planerade skolnedläggningar.

2. Kommunen i egenskap av planmyndighet.

Marken där flertalet av skolorna och förskolorna är belägna är enligt detaljplan avsedda för skoländamål. För att marken ska kunna nyttjas på annat sätt krävs nya detaljplaner. Kommunen har lång planlö, varför ändringar kommer att ske långt fram i tiden. Detta försvårar ändrad användning av byggnaderna på fastigheterna.

3. Lokalsamhällets funktion.

Skolor och förskolor inom lokalsamhällen medför en sammanhållning och gemenskap mellan de boende. Barn får möjlighet att växa upp och umgås i en trygg miljö där skolan/förskolan utgör den sociala knutpunkten. Ofta finns dessutom bara en skola/förskola i området. En nedläggning av denna knutpunkt medför därför att själen av lokalsamhällen riskerar att försvinna. Genom att lägga ned skolor och förskolor på landsbygden sänder politiken signaler om att inte flytta till landsbygden. Detta gäller särskilt enheterna i Rappestad, Ljung och Jägarvallen.

En

4. Viktiga samhällsfunktioner

Många av de berörda skolorna och förskolorna är belägna i närheten av stora och viktiga arbetsgivare inom kommunen. I närheten av Atlaskolan finns exempelvis polis, sjukvård och domstol, varför en nedläggning kan medföra konsekvenser som är svåra att förutse på förhand. Förskolan på Teknikringen fyller en viktig funktion i den för kommunens näringslivsutveckling viktiga teknikbyn Mjärdevi.

5. Nämndens internbudget

Fullmäktige har i december beslutat om nämndens internbudget. Det finns inte stöd i den handlingen för att lägga ned förskolor och skolor. Om nämnden hade redovisat dessa planer i förslag till internbudget hade fullmäktige haft möjlighet att se över konsekvenser för övriga delar av kommunen och då ta ställning till olika åtgärder

Fullmäktiges behörighet att fatta beslut i ärendet.

Barn- och ungdomsnämnden har inte varit behörig att fatta beslut i ärendet med anledning av att beslutet avsett frågor av principiell beskaffenhet eller annars av särskild vikt för kommunen. Detta innebär att ärendet utgörs av frågor som ska beslutas av fullmäktige, enligt 5 kap. 1 § kommunallagen.

Ärendet avser frågor som har generell räckvidd och långtgående konsekvenser för kommunens politik och invånare, vilket enligt prop. 1990/91:117 s. 47 och s. 157 medför att ärendet ska anses vara av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, enligt 5 kap. 1 § kommunallagen. Därtill har beslutet stor ekonomisk betydelse för kommunen, vilket enligt kammarrättsmål dom 2019-02-27 mål 514-15 och RÅ 1991 ref. 60 talar för att ärendet ska behandlas av fullmäktige.

Avveckling av en skola i sig har vidare enligt lagkommentaren Dahlman m fl(2022). en fråga som i sig kan vara av principiell betydelse. I den dom som refereras menade Kammarrätten att: ” Åtgärden påverkar andra verksamhetsområden och får ekonomiska konsekvenser som återverkar på budgeten. Beslutet torde därför kunna vara av sådan större vikt att beslutanderätten principiellt sett bör tillkomma kommunfullmäktige. Även kommunaldemokratiska skäl talar härför”. Dahlman m fl. anför: ”Idag skulle ett beslut om nedläggning av skola enligt vår mening kunna vara en sådan fråga som på grund av dess principiella karaktär i vissa situationer mycket väl kunna ankomma på fullmäktige.” I Kammarrättens dom

med målnummer 5277-07 ansåg vidare kommunstyrelsen ha överskridit sin befogenhet genom beslut att lägga ned all komvuxverksamhet i egen regi.

Vi yrkar

att Barn och ungdomsnämndens beslut om skolnedläggningar tas upp för behandling i fullmäktige.

Linköpingslistan

Chris Dahlgvist, Sverigedemokraterna

Liselotte Fager, Kristdemokraterna

Maria Moraes, Miljöpartiet

Åsa Wennergren, Liberalerna